

<https://doi.org/10.15407/socium2020.04.156>
УДК 303.62-0.53(477)

Нестеренко Є.О., координатор проєкту U-Report ГО “Український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка”, вул. Панаса Мирного, 26, Київ, 01011, Україна, email: nyevheniya@gmail.com, ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-3893-7937>,
Людоговська К.В., асистент проєкту U-Report ГО “Український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка”, вул. Панаса Мирного, 26, Київ, 01011, Україна, email: karina.lyudogovska@knu.ua, ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-7250-7650>

ДАЙДЖЕСТ ОПИТУВАНЬ U-REPORT: ІV КВАРТАЛ 2020 Р. (КАР’ЄРНИЙ РОЗВИТОК МОЛОДІ, КРЕАТИВНИЙ ПОТЕНЦІАЛ МОЛОДІ, ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ)

Представлено результати опитувань інноваційного молодіжного проєкту U-Report за жовтень – грудень 2020 р.: задоволеність роботою; чинники, що впливають на вибір професії молоддю; навички для кар’єрного розвитку; креативне дозвілля; можливості для реалізації творчого потенціалу підлітків; здоровий спосіб життя молоді.

Ключові слова: інноваційні методи опитування, U-Report, думка молоді, кар’єрний розвиток, креативний потенціал, здоровий спосіб життя.

Nesterenko Ye.O., U-Report project coordinator, NGO “Ukrainian Institute for Social Research after Olexander Yaremenko”, 26, Panasa Myrnoho Str., Kyiv, 01011, Ukraine, email: nyevheniya@gmail.com, ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-3893-7937>,
Lyudohovska K.V., U-Report project assistant, NGO “Ukrainian Institute for Social Research after Olexander Yaremenko”, 26, Panasa Myrnoho Str., Kyiv, 01011, Ukraine, email: karina.lyudogovska@knu.ua, ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0001-7250-7650>

DIGEST OF U-REPORT SURVEYS: 4TH QUARTER OF 2020 (YOUTH CAREER DEVELOPMENT, CREATIVE POTENTIAL OF YOUTH, HEALTHY LIFESTYLE)

Paper presents the results of the innovative youth project U-Report. Report for October – December 2020: job satisfaction; factors influencing the choice of profession by young people; career development skills; creative leisure; opportunities for the realization of the creative potential of adolescents; the healthy lifestyle of young people.

Keywords: innovative survey methods, U-Report, youth opinion, career development, creative potential, healthy lifestyle.

Громадська організація “Український інститут соціальних досліджень імені Олександра Яременка” спільно з Представництвом Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) в Україні реалізовує глобальний молодіжний проєкт U-Report (“Ю-Репорт”)¹.

Проєкт U-Report – інтерактивний інструмент для проведення щотижневих актуальних опитувань серед підлітків і молоді через Facebook Messenger, Telegram,

¹ Приєднатися до U-Report можна за допомогою Telegram/Facebook/Viber, написавши “СТАРТ” на бот/сторінку UReportUkraine/U-Report Ukraine. Інформацію про проєкт і результати досліджень можна знайти за посиланнями: www.facebook.com/ureportukraine та www.ukraine.ureport.in

Viber. Результати опитувань використовуються у діяльності урядових установ, громадських об'єднань і міжнародних організацій.

Сьогодні U-Report реалізовується у 60 країнах світу та налічує понад 10 млн учасників.

В Україні кількість U-репортерів становить більше ніж 97 200 і постійно зростає. За 3 роки існування проекту команда U-Report запустила понад 200 опитувань на актуальні теми для молоді та провела більше ніж 300 презентацій і тренінгів по всій Україні.

U-Report – простий спосіб молодих людей донести свою думку до осіб, які приймають рішення. У цій публікації знайомимо читачів з новими результатами опитувань U-репортерів.

Опитування “Кар’єрний розвиток молоді”. Опитування проводилося 30 жовтня – 5 листопада 2020 р. в партнерстві з Міністерством молоді та спорту України. У ньому взяли участь 3628 U-репортерів віком 18–34 роки. Результати опитування застосовуються в розробці нової програми для молоді.

Серед опитаних U-репортерів 32% наразі працюють за фахом, 37,3% працюють не за фахом, а 30,7% не працюють взагалі (N=3628).

Серед осіб, які працюють, 69,3% зазначили, що вони задоволені своєю роботою, 30,5% – незадоволені, 0,2% – важко відповісти (N=2486).

Основними причинами незадоволеності є: рівень заробітної плати (62,7%), нецікаві обов’язки (25,8%), завелике/замале навантаження (21,2%), взаємодія з керівництвом (14,5%), незручний графік (8,8%), стосунки в колективі (8,5%), незручне розташування (4,9%), інше (4,4%) (рис. 1).

За віковими групами, розподіл опитаних, які зазначили про незадоволеність рівнем заробітної плати, є таким: 18–19 років – 57,9%, 20–21 рік – 57%, 22–24 роки – 64,3%, 25–34 роки – 68,5%. Розподіл репортерів, які обрали варіант “нецікаві обов’язки”, є таким: 18–19 років – 19,6%, 20–21 рік – 30,6%, 22–24 роки – 27%, 25–34 роки – 22,8%.

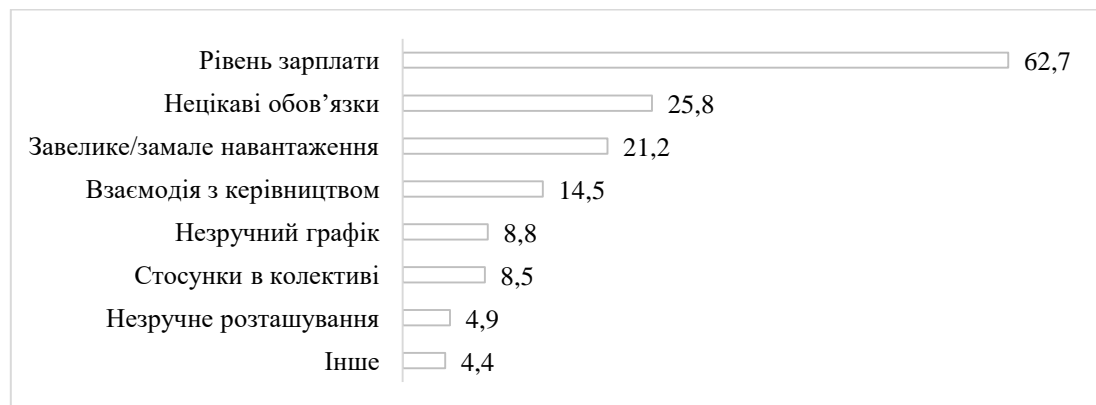

Рис. 1. Розподіл відповідей U-репортерів на запитання: “Яка причина незадоволеності роботою N=753, %”

При виборі своєї професії, насамперед, респонденти звертали увагу на відповідність професії їхнім інтересам – 59%, гідну заробітну плату – 27,3%, престижність професії – 9,3%, поради батьків і родичів – 7,9%, вартість освіти щодо певної професії, можливість вступу на бюджет – 4,2%, поради інших людей – 2,8%, результати профорієнтаційних тестів – 2,7%, інші аспекти – 3,2% (рис. 2).

Серед жінок частіше, ніж серед чоловіків, зазначали, що вони звертали увагу на відповідність професії власним інтересам (59,7% vs 57,1%), а серед чоловіків частіше, ніж серед жінок, – на гідну заробітну плату (30,2% vs 26,3%).

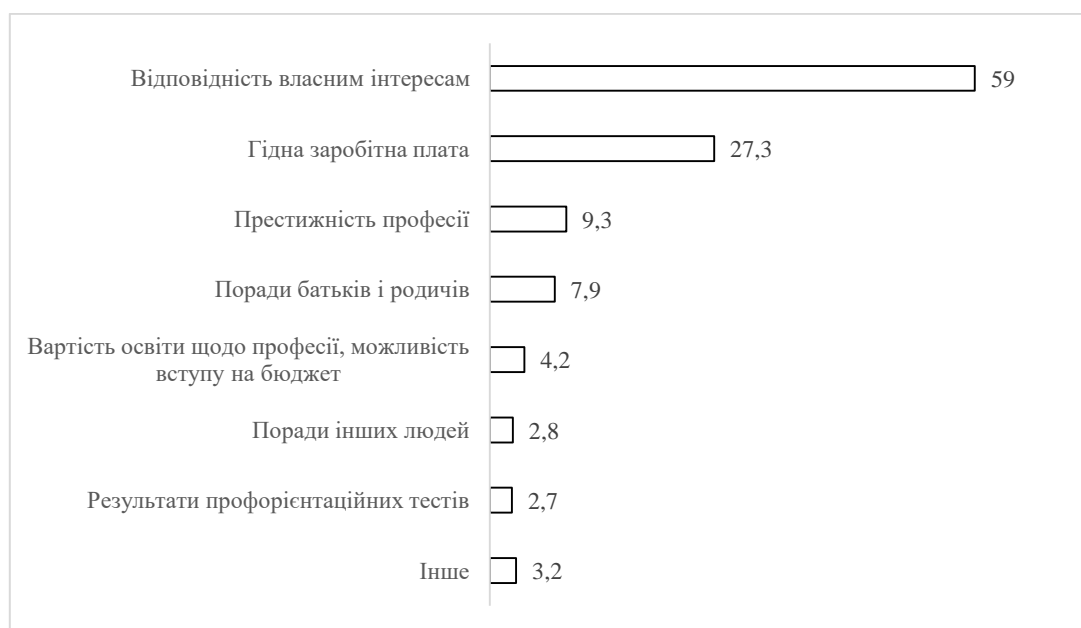

Рис. 2. Розподіл відповідей U-репортерів на запитання: “На що Ви, насамперед, звертали увагу при виборі своєї професії?”, N=3486, %

За віковими групами, розподіл опитаних, які обрали варіант “відповідність інтересам”, є таким: 18–19 років – 62,6%, 20–21 рік – 59,7%, 22–24 роки – 60,4%, 25–34 роки – 53,2%. Частка осіб, які обирали варіант “гідну заробітну плату”, є такою: 18–19 років – 28,2%, 20–21 рік – 29,5%, 22–24 роки – 27,5%, 25–34 роки – 23,5%.

Щодо навичок, яких U-репортери хочуть набути чи вдосконалити для свого успішного кар’єрного розвитку, відповіді розподілилися таким чином: soft skills (лідерство, відповідальність, впевненість, стресостійкість, тайм-менеджмент тощо) – 23,6%, іноземна мова – 15,5%, комунікаційні навички (зокрема, самопрезентація, ораторська й акторська майстерність) – 13,5%, проєктний менеджмент – 12,2%, програмування, IT, вебдизайн – 12%, hard skills (технічні, практичні навички в межах професії, підвищення кваліфікації) – 11,1%, SMM, копірайтинг, реклама – 4,9%, інші навички – 9,7%, важко відповісти – 5,6%, (рис. 3).

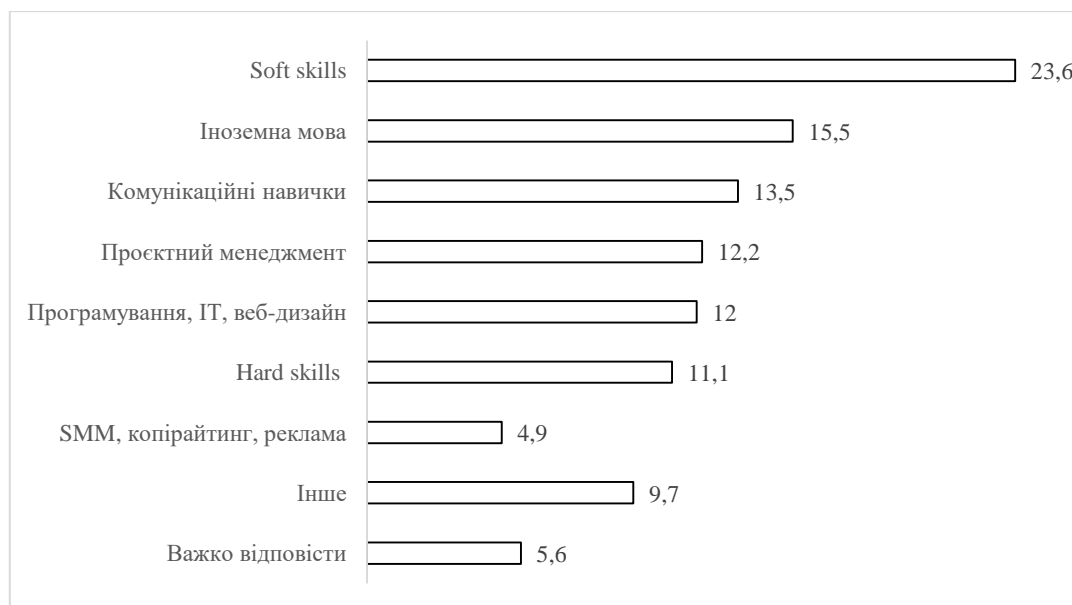

Рис. 3. Розподіл відповідей U-репортерів на запитання: “Які навички Ви хочете набути/вдосконалити для свого успішного кар’єрного розвитку?”, N=2641, %

Серед жінок частіше, ніж серед чоловіків, зазначали, що хотіли б набути чи вдосконалити м’які навички (25,7% vs 17,8%) та іноземну мову (16,4% vs 12,8%), а серед чоловіків частіше, ніж серед жінок, зазначали проєктний менеджмент (14,3% vs 11,6%) та програмування (13,7% vs 11,4%).

Отже, 32% U-репортерів наразі працюють за фахом, 37,3% працюють не за фахом, а 30,7% не працюють взагалі. Серед опитаних, які працюють, 69,3% задоволені своєю роботою, 30,5% – незадоволені. Основними причинами незадоволеності є рівень заробітної плати (62,7%) та нецікаві обов’язки (25,8%). При виборі своєї професії респонденти, насамперед, звертали увагу на відповідність професії їхнім інтересам (59%) та гідну заробітну плату (27,3%). Для свого успішного кар’єрного розвитку опитана молодь прагне набути/вдосконалити soft skills (23,6%), іноземну мову (15,5%) та комунікаційні навички (13,5%).

Опитування “Креативний потенціал молоді”. Опитування проводилося 4–12 листопада 2020 р. в партнерстві з Міністерством культури та інформаційної політики України. У ньому взяли участь 1416 U-репортерів віком 12–19 років. Отримані дані використовуватимуться під час формування концепції моделі креативних хабів у регіонах і здійснення комунікаційних заходів з метою промоції креативних індустрій в Україні.

Переважна частка респондентів (53,2%) вважає, що має достатньо можливостей для реалізації свого творчого потенціалу; можливостей не достатньо – 46,2%; важко відповісти – 0,6% (N=1392).

Серед осіб, які відповіли заперечно на попереднє запитання, більшість (62,9%) зазначили, що їм бракує коштів на матеріали та обладнання, необхідні для хобі (наприклад, на відеокамеру, планшет, музичні інструменти тощо); часу – 33%; освітніх можливостей, зокрема неформальних (репетиторів, гуртків, секцій) – 28%; розуміння та підтримки з боку близьких – 11,2%; інше – 3,1% (рис. 4).

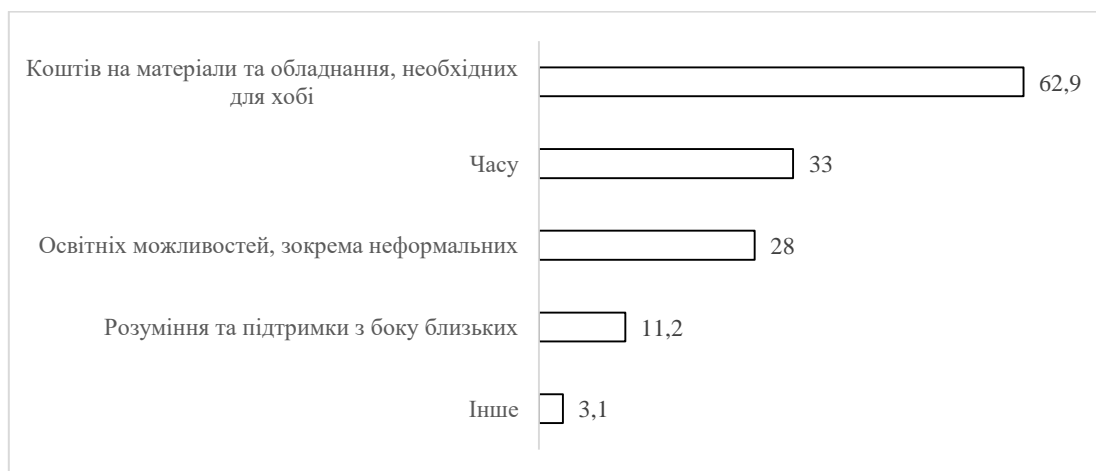

Рис. 4. Розподіл відповідей U-репортерів на запитання: “Чого Вам бракує для реалізації свого творчого потенціалу?”, N=636, %

Серед дівчат значно частіше, ніж серед хлопців, повідомляли, що їм бракує коштів і матеріалів та обладнання для хобі – 65,4% vs 49,5%.

U-репортери з міської місцевості частіше за осіб, які проживають у сільській місцевості, вказували, що їм не вистачає коштів (64,5% vs 57,3%), в той час як серед респондентів із сільської місцевості частіше за опитаних, які проживають у містах, повідомляли, що їм не вистачає освітніх можливостей (41,5% vs 25,3%).

Близько третини опитаної молоді (32,9%) пробували заробляти на своєму хобі; у 67,1% респондентів такого досвіду не було (N=1377). Чим старшими є U-репортери, тим частіше серед них зустрічалися особи, які пробували підзаробляти на хобі: 12–15 років – 24,4%, 16–17 років – 31,1%, 18–19 років – 37%. Частіше такий досвід був у опитаних, які проживають у міській місцевості, ніж у сільській (33,9% vs 27,5%).

Понад половину опитаних підлітків (56,2%) хотіли б пов’язати своє життя з креативною професією; не хотіли б цього робити – 13,6%; важко відповісти – 30,2% (N=1371). Частіше на це запитання відповідали ствердно серед дівчат, ніж серед хлопців (58,1% vs 48,4%).

Креативні сфери, з якими опитані хотіли б пов’язати своє життя, розподілилися таким чином: художнє мистецтво, графіка, дизайн – 24%; письменництво, копірайтинг, журналістика – 16,2%; музичне мистецтво, вокал – 13,3%; створення фото- та відеоконтенту – 11,9%; кіно та театральне мистецтво, режисура, акторська

майстерність – 10%; реклама, маркетинг, PR – 7,8%; хореографічне мистецтво – 6,7%; програмування, розробка ігор, сайтів – 6%; архітектура та дизайн інтер'єрів – 4,3%; інше – 8%; важко відповісти – 8,2% (рис. 5).

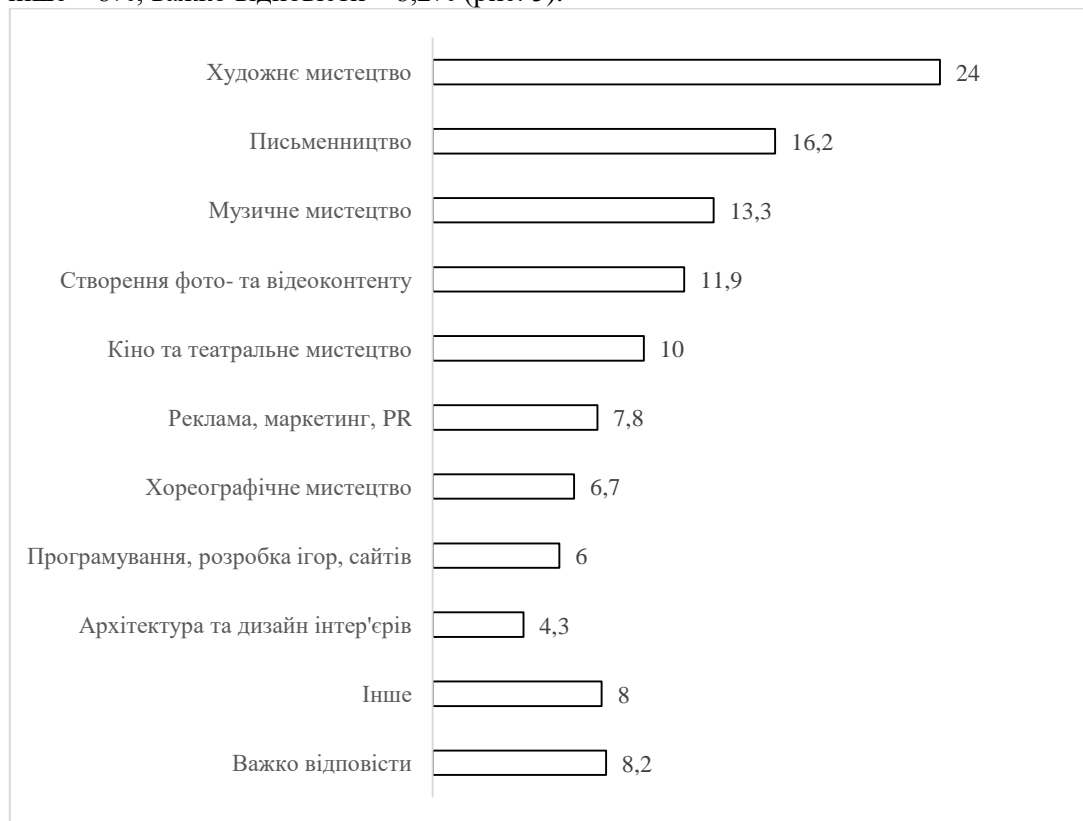

Рис. 5. Розподіл відповідей U-репортерів на запитання: “З якою креативною сферою Ви хотіли б пов’язати своє життя?”, N=729, %

На запитання про те, чого U-репортерам не вистачає в культурному/креативному житті їхнього міста чи села, 35,1% відповіли, що їм бракує можливостей для самовираження, розвитку (зокрема, різноманітних заходів, гуртків); людського капіталу, підтримки та розуміння креативних ідей, однодумців – 17,2%; креативного простору, хабу, приміщення для створення та проведення заходів – 16%; фінансування, безоплатних подій – 12,3%; іншого – 7,8%; всього вистачає – 14,9%; важко відповісти – 15,5% (рис. 6).

Серед респондентів із сільської місцевості частіше, ніж з міської місцевості, зазначали, що їм не вистачає можливостей для самовираження, розвитку (43,1% vs 33,7%), людського капіталу (28,5% vs 15,4%) та креативного простору, хабу (20,8% vs 14,8%). Водночас серед респондентів з міської місцевості частіше зазначали, що їм всього вистачає (16,2% vs 6,2%).

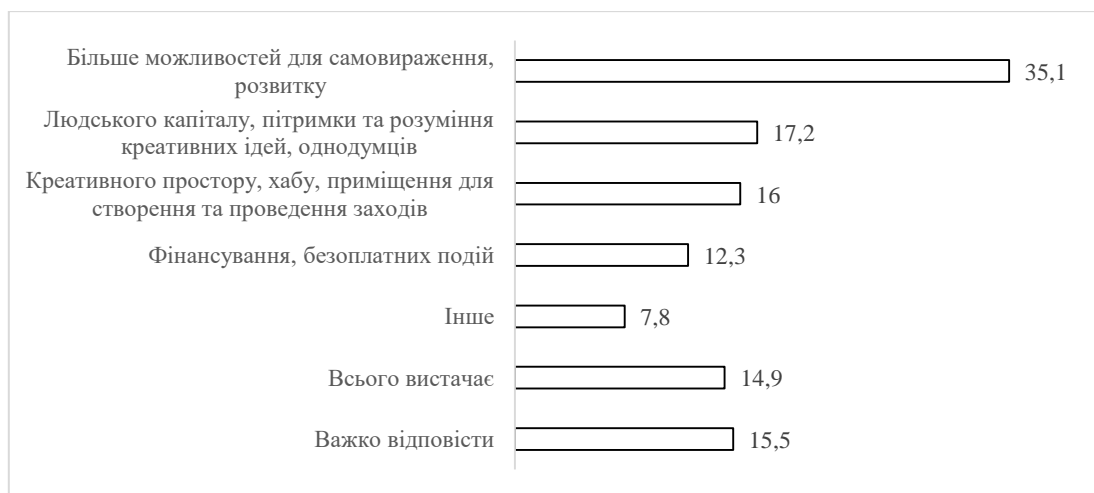

Рис. 6. Розподіл відповідей U-репортерів на запитання: “Чого Вам не вистачає в культурному/креативному житті вашого міста/села?”, N=1099, %

Отже, 53,2% респондентів мають достатньо можливостей для реалізації свого творчого потенціалу. Серед U-репортерів, яким недостатньо можливостей, 62,9% зазначили, що їм бракує коштів на матеріали та обладнання, необхідних для хобі. Близько третини опитаної молоді (32,9%) пробували заробляти на своєму творчому хобі; 56,2% респондентів хотіли б пов'язати своє життя з креативною професією. Креативними сферами, з якими підлітки хотіли б пов'язати своє життя, є: художнє мистецтво, графіка, дизайн – 24%; письменництво, копірайтинг, журналістика – 16,2%; музичне мистецтво, вокал – 13,3%; створення фото- та відеоконтенту – 11,9%; кіно та театральне мистецтво, режисура, акторська майстерність – 10%. У культурному/креативному житті міста чи села U-репортерів не вистачає можливостей для самовираження, розвитку – 35,1%; людського капіталу, підтримки та розуміння креативних ідей, однодумців – 17,2%; креативного простору, хабу, приміщення для створення та проведення заходів – 16%.

Опитування “Здоровий спосіб життя”. Опитування проводилося 30 листопада – 3 грудня 2020 р. спільно з Міністерством молоді та спорту України. У ньому взяли участь 3963 U-репортери віком 14–34 роки. За результатами опитування буде розроблено соціально-медійну кампанію з відомими спортсменами та лідерами думок, які ділитимуться своїм досвідом і секретами ефективних тренувань, здорового та раціонального харчування, що допомагає їм бути у формі та підтримувати стан свого здоров'я у період пандемії.

На запитання: “Наскільки здоровий спосіб життя Ви ведете?” понад три чверті респондентів (75,6%) відповіли, що вони намагаються вести здоровий спосіб життя, але поки не у всіх сферах; зовсім не ведуть здоровий спосіб життя – 15,7%; ведуть абсолютно здоровий спосіб життя (стежать і за харчуванням, і за фізичною активністю, і за ментальним станом) – 8,8% (N=3826).

Серед жінок частіше, ніж серед чоловіків, зазначали, що вони намагаються вести здоровий спосіб життя (77,3% vs 70,7%), а серед чоловіків частіше, ніж серед жінок, – що вони взагалі не ведуть здоровий спосіб життя (19,4% vs 14,3%).

Серед згаданих складових здорового способу життя найменше уваги U-репортери приділяють фізичній активності та спорту – 40,4%; психоемоційному стану, ментальному здоров'ю – 27,8%; харчуванню, раціону – 25,4%. Збалансовано приділяють увагу кожній складовій 12,7% опитаних (рис. 7).

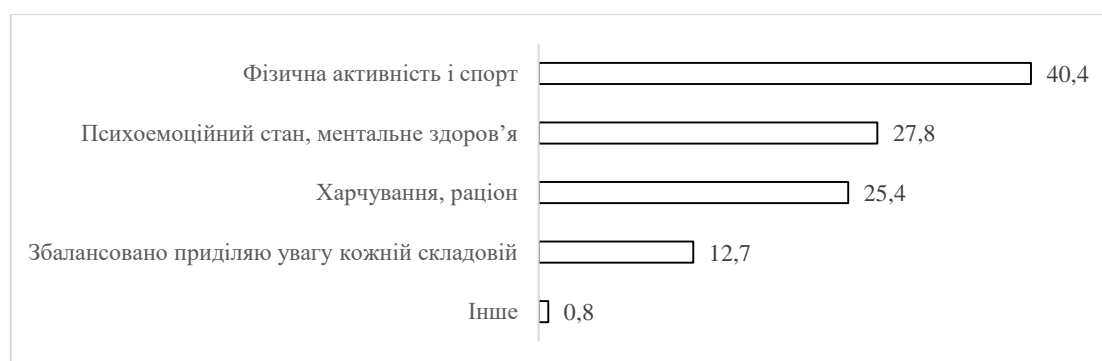

Рис. 7. Розподіл відповідей U-репортерів на запитання: “Якій складовій здорового способу життя Ви приділяєте найменше уваги?”, N=3185, %

За віком, розподіл U-репортерів, які приділяють найменше уваги фізичній активності та спорту, є таким: 14–17 років – 33,6%, 18–19 років – 44,4%, 20–24 роки – 40,8%, 25–34 роки – 42,5%. А розподіл опитаних, які найменше переймаються своїм харчуванням та раціоном, є таким: 14–17 років – 31,6%, 18–19 років – 22,9%, 20–24 роки – 25,7%, 25–34 роки – 21,2%.

Серед жінок частіше, ніж серед чоловіків, відповідають, що вони приділяють найменше уваги фізичній активності (42,6% vs 34,1%), а серед чоловіків частіше, ніж серед жінок, зазначили, що вони найменше уваги приділяють харчуванню (29,4% vs 27,3%).

Серед U-репортерів, які не ведуть здоровий спосіб життя, причинами найчастіше було те, що молоді люди: лінуються – 36,3%, починають і кидають через брак мотивації – 26,5%, не хочуть себе в чомусь обмежувати – 19,9%, не мають часу – 17,9%, і так прекрасно почуваються – 11,6%, вважають, що це дорого – 8,2%, не мають однодумців, компанії – 6%, не розуміють, навіщо – 3,2%, вважають здоровий спосіб життя мейнстрімом – 2,2%, інше – 2,8% (рис. 8).

За віковим розподілом, варіант “Не хочу себе в чомусь обмежувати” найчастіше обирали серед 18–19-річних – 30,2%, тоді як серед 14–17-річних про це повідомили 16,7%, серед 20–24-річних – 17,4%, а серед 25–34-річних – 18,5%. Найбільша частка осіб, які зазначали, що не ведуть здоровий спосіб життя, оскільки й так прекрасно

почуваються, серед 14–17-річних – 25%, тоді як серед 18–19-річних так відповіли 7,8%, серед 20–24-річних – 9,8%, серед 25–34-річних – 6,5%.

Серед жінок значно частіше, ніж серед чоловіків, повідомили, що лінуються вести здоровий спосіб життя (37,9% vs 32,8%), починають та кидають через брак мотивації (29,1% vs 21,5%) та що вони не хочуть себе в чомусь обмежувати (22,4% vs 14%).

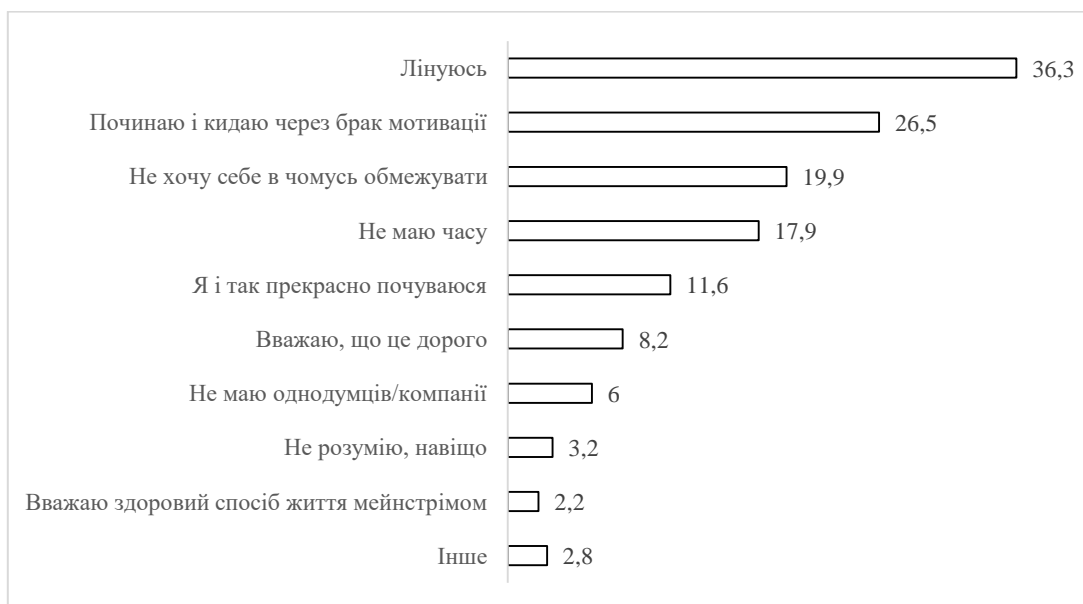

Рис. 8. Розподіл відповідей U-репортерів на запитання: “Чому Ви не ведете здоровий спосіб життя?”, N=597, %

Переважна більшість опитаних (59,1%) відповіла, що вести здоровий спосіб життя їх спонукає чи може спонукати розуміння власної вигоди та потреби (зокрема, бажання бути здоровими, довго жити, особистий стан чи проблеми зі здоров'ям, любов до себе); бажання подібатися іншим – 19,6%; експертна думка, висновки лікарів – 12,1%; думка близьких людей, друзів – 10,4%; приклад лідерів думок (спортсменів, блогерів, відомих людей) – 7,8%; заклики до здорової активності у медіа – 2,6%; інше – 2,3% (рис. 9).

Чим молодшими є U-репортери, тим частіше вони зазначають, що їх спонукає бажання подібатися іншим (14–17 років – 24,7%, 18–19 років – 22,6%, 20–24 роки – 17,6%, 25–34 роки – 16,5%) та приклад лідерів думок (14–17 років – 11,8%, 18–19 років – 7,7%, 20–24 роки – 6,8%, 25–34 роки – 6,1%). Чим старшими є респонденти, тим частіше вони відповідають, що їх спонукає експертна думка, висновки лікарів: 14–17 років – 11,5%, 18–19 років – 11,6%, 20–24 роки – 12,3%, 25–34 роки – 12,7%.

Серед жінок частіше, ніж серед чоловіків, зазначали розуміння власної вигоди та потреби (59,8% vs 57,3%) й експертну думку, висновки лікарів (12,6% vs 10,5%), а серед чоловіків частіше, ніж серед жінок, – бажання подібатися (21,7% vs 19%).

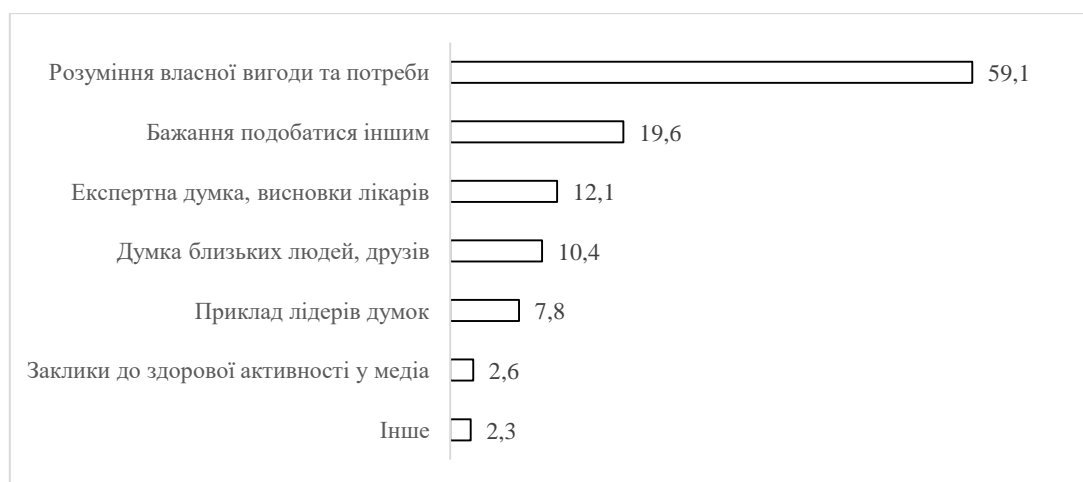

Рис. 9. Розподіл відповідей U-репортерів на запитання: “Що Вас спонукає або може спонукати вести здоровий спосіб життя?”, N=3710, %

Для майже третини молодих людей (30,3%), які взяли участь в опитуванні, здоровий спосіб життя означає баланс, гармонію зі своїм тілом і думками; активне життя, заняття спортом, рух – 30%; правильне харчування – 26,4%; любов, турбота про себе, прислухання до своїх потреб – 19,3%; гарне здоров'я, самопочуття, відсутність хвороб, довголіття – 18,6%; відсутність шкідливих звичок – 17,6%; інше – 5,5%; важко відповісти – 4,8% (рис. 10).

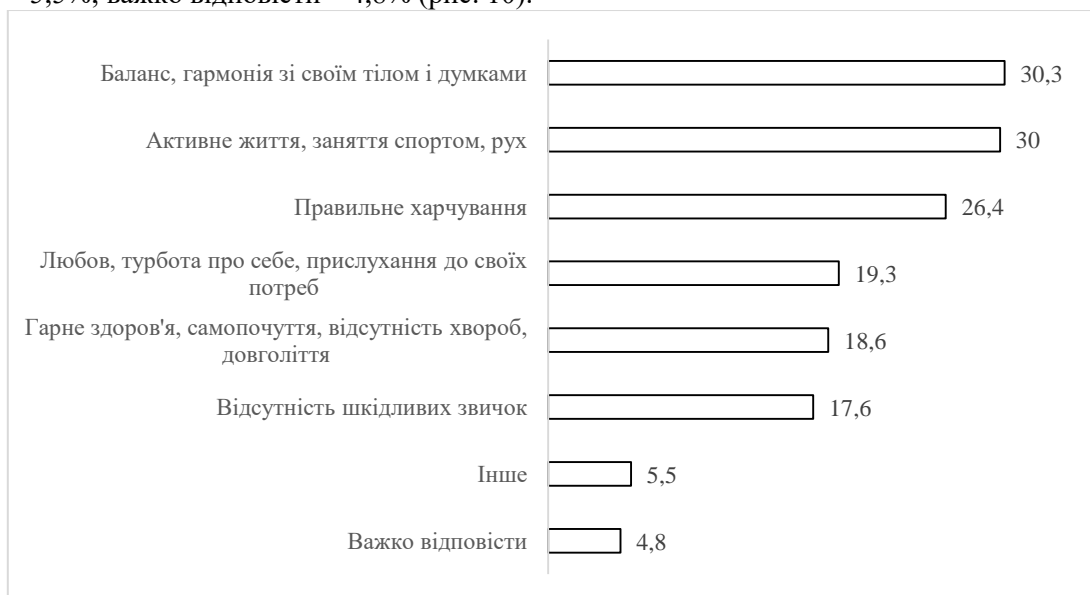

Рис. 10. Розподіл відповідей U-репортерів на запитання: “Що для Вас означає здоровий спосіб життя?”, N=2757, %

Чим старшими є U-репортери, тим частіше вони визначали для себе здоровий спосіб життя як активність, заняття спортом, рух (14–17 років – 24,8%, 18–19 років – 26,1%, 20–24 роки – 30,3%, 25–34 роки – 37,7%) та як правильне харчування (14–17 років – 22,9%, 18–19 років – 23,3%, 20–24 роки – 25,7%, 25–34 роки – 34,2%).

Серед опитаних жінок частіше, ніж серед чоловіків, під здоровим способом життя мали на увазі баланс, гармонію зі своїм тілом і думками (33,2% vs 20,5%), правильне харчування (27,3% vs 23,2%) та любов, турботу про себе, прислухання до своїх потреб (20,2% vs 16,5%). А серед чоловіків частіше, ніж серед жінок, відповідали, що здоровий спосіб життя для них – це відсутність шкідливих звичок (20,1% vs 16,7%).

Отже, намагаються вести здоровий спосіб життя, але поки не у всіх сферах 75,6% респондентів, зовсім не ведуть здоровий спосіб життя – 15,7%. Найменше уваги U-репортери приділяють фізичній активності та спорту (40,4%), психоемоційному стану, ментальному здоров'ю (27,8%), харчуванню, раціону (25,4%). Серед опитаних, які не ведуть здоровий спосіб життя, причинами найчастіше була лінь – 36,3%, брак мотивації – 26,5%, небажання себе в чомусь обмежувати – 19,9%. Переважну більшість респондентів (59,1%) вести здоровий спосіб життя спонукає чи може спонукати розуміння власної вигоди та потреби. Здоровий спосіб життя для молодих людей означає баланс, гармонію зі своїм тілом і думками (30,3%), активне життя, заняття спортом, рух (30%), правильне харчування (26,4%).

Більше інформації про проєкт U-Report і результати інших досліджень можна знайти за посиланнями: www.facebook.com/ureportukraine та www.ukraine.ureport.in. Якщо Ви маєте пропозиції щодо опитувань чи пріоритетних тем, які стосуються діяльності Вашої організації та з приводу яких U-Report може провести діалог з великою кількістю молодих людей України, будь ласка, звертайтеся за телефонами +380634563620 (Євгенія Нестеренко), +380931561013 (Світозар Ніцполь), або через e-mail – ureport.ukraine@gmail.com.

Отримано 10.12.20

Received on 10.12.20